

בבית המשפט העליון

רע"א 1136/21

לפני: כבוד השופטת יי וילנר

המבקשת: פלונית

נגד

המשיבים: 1. מרכז רפואי מעייני הישועה
2. פלוני
3. פלוני

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד מיום 3.1.2021 בת"א 34492-08-14, שניתנה על ידי כב'
השופטת ע' כהן

בשם המבקשת: עו"ד עמוס גבעון

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ע'
כהן) בת"א 34492-08-14 מיום 3.1.2021, בגדרה נדחתה בקשת המבקשת למינוי מומחה
נוסף בתחום הנזירולוגי, ולחלופין להפנות שאלת הבהרה למומחה שמונה מטעם בית
המשפט בתחום הנפשי – ד"ר אדם דרנל.

רקע

2. אין זו הפעם הראשונה שבית משפט זה נדרש לעניינה של המבקשת, והתשתית
העובדתית הרלוונטית בנדון הוצגה, בין היתר, בהחלטותיי ברע"א 3423/20 פלונית נ'
מרכז רפואי מעייני הישועה (16.6.2020) וברע"א 7840/20 פלונית נ' מרכז רפואי מעייני
הישועה (22.12.2020). להלן אדרש, אפוא, לתמצית העובדות הנחוצות לשם הכרעה
בבקשה שלפניי.

3. ביום 24.8.2014 הגישה המבקשת, ילידת 1974, לבית המשפט המחוזי תביעה נזיקית נגד המשיבים בטענה לרשלנות בביצוע הרדמה אפידורלית. לתביעה צירפה המבקשת חוות דעת מומחים בתחומים האורולוגי, הנפשי וההרדמה. בכתב הגנתם הכחישו המשיבים את טענות המבקשת וצירפו אף הם חוות דעת רפואיות בשלושת התחומים האמורים, ובהמשך מינה בית המשפט המחוזי שלושה מומחים רפואיים מטעמו בתחומים אלה. לאחר תום הליך שמיעת הראיות, נותר ספק בדבר אבחון התסמונת ממנה סובלת המבקשת ובאשר לקשר בינה ובין ההרדמה האפידורלית והרשלנות הנטענת. לשם מענה על שאלות אלה, מינה בית המשפט המחוזי את פרופ' מנחם שדה כמומחה מטעמו בתחום הנורולוגי.

4. בחוות דעתו מיום 19.12.2019 ציין פרופ' שדה, בין היתר, כי הזרקה אפידורלית בגובה שבו בוצעה למבקשת עלולה לפגוע בקצה חוט השדרה וכי סביר להניח שכך קרה בפועל. לצד זאת, צוין כי "קיימת הגזמה רבה בתיאור תלונותיה [של המבקשת, י.ו.] ורוב רובן חסר בסיס אורגני. היות שהבדיקה שלה אינה אמינה לא ניתן לדעת בוודאות האם מסתרת מתחת להגזמה הפרעה נורולוגית קלה, אך היות שכבר בעת שחרורה ממחלקת שיקום נורולוגי התהלכה ללא אביזרי עזר ומהלך מחלתה התאפיין בשיפור די מהיר, קרוב לוודאי שלא נותרה לה נכות נורולוגית קבועה".

5. ביום 8.1.2020 הגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי כתב תביעה מתוקן מכוח זכותה לפי תקנה 136 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, וצירפה לו חוות דעת רפואית מטעמה של ד"ר סרחיו ראובן אייכנבאום – מומחה בתחום הנורולוגי. המשיבים הגישו בקשה למחיקת סעיפים מכתב התביעה המתוקן ולהוצאות חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום, ובדיון שנערך ביום 11.5.2020 הסכימה המבקשת למשוך חוות דעת זו מתיק בית המשפט.

6. ביום 9.6.2020 הגישה המבקשת בקשה לתיקון כתב תביעתה בדרך של צירוף חוות הדעת הנזכרת של ד"ר אייכנבאום, ובקשתה נדחתה בהחלטה מיום 13.10.2020. בקשת רשות ערעור על החלטה זו נדחתה אף היא בהחלטתי ברע"א 7840/20.

7. בהמשך לכך, הגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי בקשה למינוי מומחה נוסף בתחום הנורולוגי, על מנת שיחווה דעתו באשר לקשר הסיבתי בין ההרדמה האפידורלית ובין נזקיה הנטענים של המבקשת. לחלופין, התבקש בית המשפט המחוזי להתיר למבקשת להפנות שאלה בנדון לד"ר דרנל (המומחה מטעם בית המשפט בתחום הנפשי).

בבקשה נטען כי עמדתו של פרופ' שדה לפיה תלונות המבקשת נובעות ממצבה הנפשי – אינה תואמת את מצבה הרפואי כהווייתו וכן אינה עולה בקנה אחד עם מסקנותיו של הנזכר המטפל במבקשת בקופת החולים (להלן: הנזכר המטפל), אשר בדק אותה מספר פעמים ומצא כי היא סובלת מפגיעה בגפיים התחתונות. נטען עוד כי המסקנה העולה כאמור מחוות דעתו של פרופ' שדה אינה מתיישבת עם קביעתה של הוועדה הרפואית של המוסד לביטוח לאומי אשר קבעה כי למבקשת נותרה נכות צמיתה בשיעור של 25% בגין חולשה קלה ברגליים עם הפרעות בתחושה ברגליים (להלן: החלטת המל"ל). בנוסף, נטען כי אף פרופ' שדה אישר שההזרקה האפידורלית בוצעה למבקשת במיקום רשלני, ולכן יש להניח כי הזרקה זו היא אשר הביאה למצבה הרפואי הנוכחי.

8. המשיבים התנגדו לבקשת המבקשת וטענו כי יש לראות בהתנהלותה משום שימוש לרעה בהליכי משפט. כך, נטען כי עד כה דחה בית המשפט המחוזי מספר ניסיונות של המבקשת לתקן את כתב תביעתה ולצרף את חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום, וכי הבקשה הנדונה אינה אלא ניסיון נוסף לעשות כן. לגופם של דברים נטען, בין היתר, כי פרופ' שדה היה נחרץ בדעתו לפיה תלונות המבקשת אינן נובעות ממקור אורגני-נוירולוגי, ולא נותרה לה נכות נוירולוגית קבועה. זאת, כך נטען, בהתבסס על בדיקה נוירולוגית שביצע פרופ' שדה למבקשת וממצאיה היו תקינים. על רקע זה, נטען כי המבקשת לא הציגה טעם למינוי מומחה נוסף בתחום הנוירולוגי. כמו כן, טענו המשיבים כי יש לדחות אף את בקשתה החלופית של המבקשת להפניית שאלה לד"ר דרנל, מכיוון שהקשר הסיבתי בין ההרדמה האפידורלית שבוצעה למבקשת ובין נכותה הנטענת – אינו מצוי בתחום מומחיותו.

החלטת בית המשפט המחוזי

9. בהחלטה מיום 3.1.2021 דחה בית המשפט המחוזי, כאמור, את בקשת המבקשת על שני ראשיה. אשר לבקשה למנות מומחה נוסף, ציין בית המשפט המחוזי כי המבקשת לא טענה בכתב תביעתה לנזק שנגרם לה בתחום הנוירולוגי, לא צירפה חוות דעת רפואית מטעמה בתחום זה, ואף לא עלה בידה להציג טעם מבורר להימנעותה מלטעון בכתב התביעה לנזק נוירולוגי כאמור. עוד נקבע כי חוות דעתו של פרופ' שדה ותשובותיו בחקירה על חוות דעתו, הן ברורות ונסמכות על הבדיקה שערך למבקשת ועל החומר הרפואי בעניינה – אשר הובילו אותו למסקנה לפיה למבקשת לא נותרה נכות צמיתה בתחום הנוירולוגי. כמו כן, ציין בית המשפט המחוזי כי פרופ' שדה התייחס בחקירתו

לעמדת הנוירולוג המטפל והסביר כי הלה כתב תיאור כללי בלבד, כי המבקשת אינה נמצאת במעקב נוירולוגי בשנים האחרונות, וכן כי הוא חולק על עמדת הנוירולוג המטפל בעניינה. בנוסף, נקבע כי החלטת המל"ל אינה קבילה כראיה בהליך דנן, וכמוה גם ממצאי חוות דעתו של ד"ר אייכנבאום, אשר בקשות המבקשת לצרפה נדחו על-ידי בית המשפט המחוזי.

10. אשר לבקשתה החלופית של המבקשת להפנות שאלה לד"ר דרנל, צוין כי המומחים בתחום הנפשי מטעם הצדדים ומטעם בית המשפט כלל לא התייחסו למצבה הנפשי של המבקשת כגורם לתלונותיה הגופניות. צוין עוד כי פרופ' שדה אמנם ציין בחקירתו כי אין באפשרותו לקבוע אם המבקשת מתחזה, מאחר שהוא אינו אוחד במומחיות בתחום הנפשי. ברם, בית המשפט המחוזי קבע כי אין די בדבריו אלה של פרופ' שדה כדי להצדיק הפניית שאלה לד"ר דרנל בעניין הקשר בין מצבה הרפואי של המבקשת ובין ההרדמה האפידורלית. זאת, כך נקבע, בייחוד לאור קביעותיו הנחרצות של פרופ' שדה לפיהן המבקשת אינה סובלת מהפרעה תחושתית אמיתית וממצאי הבדיקה שנערכה לה סותרים את תלונותיה.

11. נוכח המקובץ, דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המבקשת וכן חייב אותה בתשלום הוצאות המשיבים בסך של 8,000 ש"ח, ללא קשר לתוצאות ההליך.

על החלטה זו נסבה בקשת רשות הערעור שלפניי.

הבקשה דנן

12. בבקשתה שבה המבקשת על טענותיה בערכאה קמא ומוסיפה כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי היא לא טענה לנזק נוירולוגי בכתב תביעתה המקורי. לחלופין, נטען כי המשיבים לא המציאו למבקשת את מלוא הרשומות הרפואיות ולכן לא היה באפשרותה להציג בכתב התביעה המקורי את כל העובדות הרלוונטיות המפורטות בכתב תביעתה המתוקן ולהגיש חוות דעת מטעמה בתחום הנוירולוגי. בנוסף, טוענת המבקשת כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא ייחס משקל לעמדת הנוירולוג המטפל, להחלטת המל"ל ולראיות נוספות מהן עולה כי המבקשת סובלת מנכות נוירולוגית. עוד נטען כי היה על בית המשפט המחוזי להתיר למבקשת להפנות לד"ר דרנל שאלה לגבי הקשר בין ההרדמה האפידורלית ובין נכותה הנטענת, וזאת לנוכח דבריו של פרופ' שדה אשר ציין כי ייתכן שמצבה הרפואי של המבקשת נובע ממצבה הנפשי, אף שהדבר אינו מצוי בתחום

מומחיותו. לבסוף, נטען כי לא היה מקום להשית על המבקשת הוצאות בסך של 8,000 ש"ח.

דיון והכרעה

13. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובנספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות מבלי לבקש תשובה.

14. הלכה ידועה ומושרשת היא כי רק במקרים חריגים ימונה מומחה נוסף על מומחה רפואי שמונה מטעם בית המשפט. מינוי מעין זה ייעשה אך כאשר בית המשפט סבור כי מתעורר קושי מקצועי ממשי בחוות דעת המומחה מטעמו וכי אין באפשרותו או לא יהא זה ראוי לקבוע ממצאים רפואיים על סמך חוות הדעת ויתר הראיות שלפניו. מומחה רפואי נוסף ימונה, אפוא, כאשר נותר בלבו של בית המשפט המברר ספק לגבי יכולתו-הוא להכריע בסוגיות הרפואיות הנדונות על סמך אותה חוות דעת. אך טבעי הוא, אפוא, כי לערכאה המבררת נתון שיקול דעת נרחב בכל הנוגע למינוי מומחה נוסף כאמור (ראו: רע"א 7863/17 פלונית נ' הפול חברה לביטוח בע"מ, פסקה 11 (17.12.2017) (להלן: רע"א 7863/17); רע"א 7479/18 פלוני נ' קרנית חברה לביטוח בע"מ, פסקה 13 (23.1.2019); רע"א 6799/19 פלונית נ' הראל חברה לביטוח בע"מ, פסקה 13 (19.2.2020)). ממילא, התערבותה של ערכאת הערעור בהחלטות הנוגעות למינוי מומחה נוסף תהא מצומצמת ותישמר למקרים חריגים שבהם החלטת הערכאה הדיונית "אינה מתיישבת עם חומר הראיות או עם שורת הצדק והגיונם של דברים" (ראו: רע"א 7863/17, בפסקה 13).

15. יישום אמות המידה שלעיל על ענייננו מוליך למסקנה כי אכן לא היה מקום לקבל את הבקשה למינוי מומחה רפואי נוסף. בית המשפט המחוזי קבע בהחלטתו כי עמדת פרופ' שדה בעניין מצבה הרפואי של המבקשת היא ברורה ומבוססת על הבדיקה שערך למבקשת ועל החומר הרפואי שבחן בעניינה. על רקע זה, סבר בית המשפט המחוזי כי אין צורך במינוי מומחה נוסף בתחום הנורולוגי על מנת שיסייע לו בהכרעה בסוגיות הרפואיות הרלוונטיות למקרה דנן. לא ראיתי להתערב בקביעותיו אלה של בית המשפט המחוזי, אשר מבוססות על התרשמותו הישירה והבלתי-אמצעית מחומר הראיות ומעדותו של פרופ' שדה לפניו, ואשר מצויות בליבת שיקול דעתו.

אוסף כי אין באי ההתאמה הלכאורית הנטענת על-ידי המבקשת בין חוות דעתו של פרופ' שדה ובין ראיות אחרות שעליהן נסמכת המבקשת בבקשתה, כדי להצדיק מינויו של מומחה רפואי נוסף. בעניין זה יצוין כי פרופ' שדה התייחס לעמדת הנורולוג

המטפל והשיב את שהשיב לגביה, ומכל מקום, חזקה על בית המשפט המחוזי כי ישקול את כלל טענותיה הרלוונטיות של המבקשת בעת קביעת משקלה של חוות דעתו של פרופ' שדה, ויחליט כחכמתו.

16. בנוסף, לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשתה החלופית של המבקשת להפנות שאלה לד"ר דרנל בעניין הקשר שבין מצבה הרפואי ובין ההרדמה האפידורלית. בית המשפט המחוזי ציין בהחלטתו כי המומחה בתחום הנפשי מטעם המבקשת כלל לא העלה בחוות דעתו את הסברה שמצבה הגופני נובע ממצבה הנפשי, וסוגיה זו אף לא הועלתה בחוות דעתו של ד"ר דרנל. יתר על כן, שלושת המומחים בתחום הנפשי נחקרו זה מכבר במסגרת ישיבות ההוכחות שנערכו עוד בשנת 2019. אם כן, קבלת הבקשה להפנות שאלה כאמור לד"ר דרנל תביא לפתיחה מחודשת של ההליך המשפטי בסוגיה חדשה, אשר לא נדונה על-ידי המומחים בעבר, ולשם כך יש צורך בנימוק ממשי וכבד משקל. אינני סבורה כי המבקשת הצביעה על טעם מספק לפתיחת הדיון בדבר מצבה הנפשי, ולכן לא ראיתי להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי בהקשר זה.

17. לסיום, יש לדחות את טענות המבקשת באשר להוצאות שהושתו עליה במסגרת ההחלטה מושא הבקשה דנן. החלטת בית המשפט המחוזי באשר לחיוב המבקשת בהוצאות נמנית עם ההחלטות שעליהן לא תינתן רשות ערעור לפי סעיף 1(8) לצו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשס"ט-2009.

18. 910 דבר: בקשת רשות הערעור נדחית.

אך לפני משורת הדין, לא ייעשה צו להוצאות לטובת אוצר המדינה.

ניתנה היום, כ' באדר התשפ"א (4.3.2021).

ש ו פ ט ת